10-216

Székesfehérvár XXVI. ev. 1. 1919. Szerda, jan. 1.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 hóra 2·50 K | 1 hóra 2·50 K
1 évre 30 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Mi lappang a szociáldemokrácia mögött.

Hírlapkönyvtár Növelésére 1919. 14. 16 sz.

Irta: *Prohászka Ottokár*

Demokrácia, népfölség, önrendelkezés, haladás s kultura csupa nagy s szép szó; csak az a baj, hogy édes-kevés valóság felel meg nekik. A legszebb ezek közt is a demokrácia: de a tartalma csak valami kis fekete pont, valami tintapety vagy mákszem; igen, mákszem, a kultúra mákvirágaő ki belőle:

Mennyit beszélnek manapság a demokráciáról s mily kevéssé vagyunk mi még de[illegible] szóval bar[illegible]

Vagy hát ezzel is úgy vagyunk mint a haladással? Azt mondják, hogy haladunk, csakhogy nem igen vesszük észre. Azaz, hogy haladunk is, meg nem is. Haladunk pl. az írás-olvasás-tudásban, amennyiben sokkal több ember tud ma írni s olvasni mint régen; de azt már ne kérdezzük, hogy hát mennyi világosság került bele a fejekbe a sok írás ol[illegible]

azokat a finom, demokrata, bagaria stilú lapokat olvassák, melyektől oly jó nevelt s szabadságot tisztelő népséggé cseperednek!

Mondott érről a sokat olvasott s haladó népségről egy kemény ember kemény, de igaz szót: „Mit fünfzig Kleksen bemalt sitzet ihr da, Ihr Modernen. Alle Zeiten schwatzen dürcheinander in euren Ansichten." (Nietzsche.) Ezt úgy kell leforditani: Ötven „diszno" — értsd tintafolt — disziti ábrázatokat, ti jeles felvilágosultak! Nem káptalan, de zsidóiskola a fejetek. — Haladunk abban is, hogy sokan tudnak ma már hegedülni s zongorázni; ugyanakkor azonban *a jellemük s az élettük macskazene.* Haladunk abban is, hogy szappant fogyasztunk s hogy százezer ember közül 50 tán lábvizet is vesz, míg a többi csak akkor részesül e jótéteményben, ha ressz a cipője. Haladunk abban is, hogy szebben öltözködünk, ugyanakkor azonban baj az, hogy föméntelen sokan gyors tempóban vetkőződnek, kivetkőződnek az igazság s a tisztesség érzetéből.

Hát már most, hol az a bölcs s honnan vegye a mérleget, hogy megmérje hogy menynyiben s miben haladt az emberiség!

No de hát most nyakunkba szakad a demokrácia, az im[illegible] kigyujtja a haladás tüzelt. [illegible] lelustól a kormos agyvelőkbe, razziát tart a szivekben s [illegible] rendészetre [illegible] vesékben s úccu neki, úgy indulunk a haladás [illegible], mint a sárbogárdi vicinalis a páros hétköznapokon.

Két párt is [illegible] erősen a demokratikus haladás mellett, az egyik a szociáldemokrácia, a másik a radikális párt. Csak azt ne kérdezzük, hogy milyráternettséggel.

Sajátos vegzete a kulturának, hogy úgy a szociáldemokrá[illegible]

[illegible] keves érzékkel bír az igazi lelkiség, a vallásos s erkölcsös lelki világ iránt, aminek [illegible] a tulajdonképeni kultura, az akarat nevelése s a kedély bensősége. Ez a két párt ilyen finomságokra nincs beállítva s inkább frázisos s vásáros lármával doboja mint hivatással szolgálja a kultura programmját.

Ezenkivül úgy az egyik mint a másik a népdülnek abba a rohamába esik, mely alacsony szenvedélyek elesztésével s sötét előítéletek terjesztésével akar propagandát csinálni a kultura mellett.

Igy tesznek most is, mikor haladást s kulturát hirdetnek, ugyanakkor pedig el akarják vonni az embereket a leglelkibb irányzattól, a kereszténységtől, — mikor finomitani akarnak erkölcsöt s azért azután kizárják Krisztust az iskolából — mikor világosságot s derüt igérkeznek belopni a kedélyekbe pedig a gyülölködés és hazugság a kereszténységről való minden megemlékezésük. Kultura e ez s demokrácia?

Úgy a szociáldemokráciának, mint a radikális pártnak programmjában benne van a kereszténység tagadása, a vallástalan iskola, az egyház és állam elválasztása s ez által az egyháznak gyöngitése. Minek van ez benne a programmban? Mi köze van mind ennek a demokráciához s honnan az a logika, hogy demokráciát hirdetve először is a kulturharc ez ócska portékáit kinálgatják?!

Megmon[illegible] ni a szo[illegible] demokrácia [illegible], ez a tar[illegible] ge portékáknak ki[illegible] [illegible] ute at. [illegible] megmondom azt [illegible] Megtette azt nem demokratikus önludadból, hanem pártfelekezeti érdekből. Igen csakis az utóbbiból. A szociáldemokraták kereszténységellenes szektát alkotnak. Mert ha kérdezem, hogy mi köze a terselésnek a hithez vagy a hitetlenséghez s mi köze a kereslet s kinálat törvényének a [illegible] hithez [illegible] hogy éppenséggel semmi köze a két dolognak egymáshoz; annál több köze van azonban a szociáldemokráciának a hivőhöz, kiből hitetlent s a vallásos emberhez, kiből istentelent akar formálni. S miért akarja ezt? Ennek oka a pártfiatalom s a „szabadság" nevében üzött visszaélés a lelkiismeretekkel. Igy könnyebben nyergelhetik meg őket. Nem a kultura, nem a haladás vagy épen az igazságszomj intézi itt a dolgokat, hanem a szociáldemokraciai bölcsesség ősi kimérői összekotyavasztották a „gazdasági törvényeket" a materializmussal s igy azóta is ezt a lőrét mérik az öntudatos elvtársak söntésében.

S hogy állunk a radikalizmussal? Ez is szomjuhozza a demokráciát s nem is pohárból, de vödörből inná. Azonban ez is keveri az itókát, tüzesebb s karcosabb legyen s kulturharcos porokat kever a demokráciába. Első gondja a radikalizmusnak a vallástalan erkölcs, a vallásoktatás nélküli iskola, az egyház s állam elválasztása. Ez úgy veszi ki magát, mintha egy borászati iskola először is a rendhagyó igékről vagy a dramaturgia alapszabályairól tenne kijelentéseket. Itt is azt kellene kérdeznem: Hát mi köze a demokráciának a hithez s lelkiismerethez? A demokráciának ehez bizonyára nincs köze, de a szabadkőmives felvilágosultságnak [illegible] szekta a XVIII. [illegible] óta az egyházban látja legnagyobb ellenségét; a radikalizmus pedig ennek csatlósa.

Gyülölködés, szektárius el[illegible] Akaratság [illegible] szelep itt, de nem igazán sz[illegible] kor nem tralkodnek. Franciaországban a radikalizmus mellett a legkiállhatatlanabb bürokracia és spiteliskedés, nem terpeszkednek Amerikában Wilson úr szives közreműködésével a legnagyobb korrupció és lösztök uralma s nem nyomnák el Angliában, nem mondom a demokrata Európa, hanem a pária India szégyenére.

Mélyen tisztelt radikálisok csináljanak hát egy kis rendet a demokracia körül, de ne kezdjék ezt a lelki finomodás forrásainak betömésén, az iskola vallástalanitásán, meg más ily dokriner hóbortokon hanem szabadítsák fel a népeket, csapolják le a korrupció mocsarait, fogják meg radikálisan a becsület s tisztesség ügyét s erdeket. Ha ezeken fog járni az eszük, akkor nem nézik majd ellenségnek a kereszténységet, mely végtelenül messze áll a demokracia cimén s nevében üzött elnyomás s népromtás fölött s szivesen veszik majd azt a segitséget, melyet a hit, bensőség s tisztaság, szóval a lelki élet nyujthat az igazi kulturának.

A keresztény érzelmü polgároknak nem kellene tehát egyszerüen felülniök a szépszavu politikai programmoknak, hanem szemügyre kellene veniök a lólábat, vagyis

tendenciák, mely azokból kiinduló s követelnök, hogy a gazdasági érdekkel ne kössenek össze támadást hit, lelkiismeret s lélek ellen.

Az angol választásokon

fényesen győztek a nacionalisták. Lloyd George 238 főnyi többséget nyert. Füstbe ment tehát a nemzetközi vörös szocialisták és radikálisok ama reménysége, hogy Angliában az imperializmus legyöngül és a vörös szocialista forradalom győz. Az angol vörös szocialista programm megbukott. Megbukott egy olyan választáson, amelyet a nép legszélesebb rétegeire is kiterjesztett általános választói jog alapján hajtottak végre. Most már látható, micsoda hiú ábránd volt abban hinni, hogy az antant államaiban is most hamarosan kitör a forradalom, amely bennünket is meg fog menteni, amely bennünket is meg fog szabaditani. Most már láthatja mindenki, milyen hiábavaló azt hirdetni, hogy a békét nem Clemenceauval és Lloyd George-zsal fogjuk megkötni, hanem a nyugati államok szovjetköztársaságaival, holott ha nem tévedünk, egy aktiv miniszterünk is akadt, akinek ez volt a véleménye. Most már láthatjuk, hogy a mi fiatal demokráciánk a nyugati államok szocializmusától nem sokat várhat, mert a nyugati államok szocializmusának nincs döntő hatalma a maga államaiban. Úgy látjuk most már, hogy igenis Lloyd George-zsal és Clemenceauval fogjuk a békét megkötni, olyan kormányokkal és olyan államokkal, amelyek demokraták, de nem vörös szocialisták, olyan államokkal, amelyekben szó sincsen forradalomról. Az angol választások eredménye kijózanithatná a mi vörös reményü vörös szocialistáinkat.

A Vörös Tanács.

Nemzeti Tanács ma Székesfehérvárott nincs. Ez nemcsak a mi álláspontunk, de a kormánybiztosé is. Nincs, mert a szociáldemokraták emlékezetes terrorisztikus fellépése után tartott ülésén a N. T. önmagát elnapolta, ezt a kormánybiztosnak is bejelentette, aki ennek tudomásul vétele után megigérte, hogy a N. T. ujjáalakitása iránt azonnal sürgős felterjesztést tesz a kormányhoz és a központi N. T.-hoz.

Nem tudjuk, hogy ennek a felterjesztésnek megvan-e már az eredménye; de reméljük, hogy az ismét gyengélkedő kormánybiztos rövidesen végét szakitja annak a visszaélésnek, amit a N. T. nevével és pecsétjével elkövetnek.

Tudnunk kell ugyanis, hogy az elnapolás alkalmával szőrén-szálán *eltünt* a N. T. *hivatalos pecsétje.* Ezt akkor nyomban megállapitott k a N. T. jelenlevő tagjai. Jellemző hogy a pecsétet éppen a vörösek *találták meg.* Még jellemzőbb, hogy ennek a talált pecsétnyomónak a felhasználásával adnak hivatalos szinezetet a Vörös Tanács — a kormánybiztos által is jogszerűnek el nem ismert — működésének.

Mindezt pedig azért tesszük szóvá, mert sok jóhiszemü ember tévedésben van, hogy ez a nem működő N. T. helyébe fordul és összetévesztik a Vörös Tanác ot a jogszerüen nem létező N. Tanáccsal.

Jellemző a Vörös Tanácsra, hogy szinte kitüntető szivességgel fogadják a véletlenül betévedt, jóhiszemü embereket; akik nem vettek hirt róla, hogy a Nemzeti Tanács ezidőszerint nem működik.

Jellemző reájuk az is, hogy magának, a kormánybiztosnak az álláspontjára is fittyet hánynak, azt nem tudjuk, hogy a 30 koronás napidijakat nem utasitják-e vissza mégis!

A jog doktorára, Steiner Jákóra pedig igen szép világot vet, hogy a mindenlogász előtt világos *jogtalan színbitorlást* (a véletlenül megtalált pecsétbitorlásról nem is beszélünk) nemcsak eltüri, de gyakorolja.

Akik a jogot így becsülik, az igazságot ekként szolgálják, azoktól semmi jót nem várhatunk.

Hova vezet a szociáldemokrácia?

Kunfi Zsigmond 1909-ben.

Mint berúgott ember a sikos, lejtős úton, úgy támolyog a magyar nemzet és siet az árok, az örvény felé. Hogy vigabban menjen, nagyhangu, felelőtlen, véleményüket meggyőződésüket (nem, azt nem, mert ez sohasem volt nekik) egyik napról a másikra változtató, jól pénzelt alakok ordítják folyton a fülébe [illegible] boldogulás. Az intelligensebb osztályokat öklökkel próbálgatják terrorizálni, az egyszerű, becsületes, hiszékeny népet a szabadság, az ingyen földosztás hangos igéretésével vadítják. A régi militarizmus nagyobb, kétségbeejtő rohamok előtt rúmmal, borral, pálinkával nevelte bele a szegény katonákba a virtust, hogy ne lásson, ne halljon s igy rohanjon a vesztébe; ezek az emberek a maguk utyvasztotta „papramorgóval" veszik el az eszét a szegény magyarnak és hajtják a megsemisülés felé. Évente tizezreket kereső ügyvédek, százezreket kereső doktorok 4—5 szegény papnál, tanitónál, tisztviselőnél többet kereső emberek szíve majd megszakad a szegény nép szomoru sorsa felett, dióngyságu könyeik potyognak a városházi tér kemény kövezetére, mikor elsirják keserü panaszaikat az inség e nyomor felett, amit — persze — mind a régi feudális, mondják Magyarország teremtett az ő fiainak.

Igérnek hetet-havat, földet, pénzt, kultúrát, boldog igot; pedig tudják jól, hogy ebből a nép semmit nem kap, csak a kiábrándulást: a fejfei az évek múlva, a gimplifogó szájbortparosokó.

Közben meg elpusztul ez a szegény magyar nemzet, ez az ezeréves szép Magyarország.

Hogy pedig vakok ezt a megállapitást holmi jámbor klerikális sirankozásnak ne mondhassa, egy *koronatanút* idézünk.

Kilenc év előtt, 1909 tavaszán nagy póstás-sztrájk tört ki Franciaországban. Ebből az alkalomból irta Magyarország népjoletének mostani minisztere *Kunfi* Zsigmond a *Népszava* 1909. május 13-iki számában a következőket.

„Ezzel a folyamattal — a postássztrájkkal — *megkezdődik az államhatalom dezorganizációja, (szétzüllése)* az uralkodó osztályok érdekeit védelmező állami szervezet megbénulása. Kezneki a művének tönkre elmi tanitani és szálltani kell; mast akarata Ész, mint annak a központi szervnek, amely e kezet mozgatja. Az *állami nem rendelkezhetik és nem bizhatik többé tisztviselőiben,* az uralkodó osztályok érdekeit képviselő kormány semmi biztositékot nem nyújthat arra, hogy ezeknek az érdekeknek, az állam akaratnak ervényt is szerezni.

A francia polgári társadalom nagy nyugtalanságban él, s ugy vetjük, nem is nélkül. Az antimilitarista mozgalom megnyilatkozásaiban sokszor *utópiás módon és talán némi naivságokkal, de mégis erős és veszedelmes támadásokat intéz a társadalmi rend legszilárdabb oszlopa: a hadsereg ellen. Az állami tisztviselők mozgalma, amely a munkáltatói latja az államban és az állami munkások számára követeli a szakszervezkedés és sztrájk jogának elismerését, a bürokráciát mossa alá.* A sajátságos francia viszonyok következtében a *francia polgári radikális* és *sége* magafosztotta meg magát az államhatalomnak egy igen fontos támaszétól: az egyháztól. Az iskola, különösen a népiskola nem megbizható a francia állam és a fönnálló társadalmi rend számára. A tanitók jókora tömegei anarchisták vagy szocialisták. Hiszen ők voltak azok, akik az állami alkalmazottak szakszervezkedési és sztrájkjogáért való küzdelmet megindították és ennek az ügynek első vértanui és áldozatai is ő közülök kerültek ki.

Mindezek a mozgalmak nem idézik elő a francia állam csődjét, csak *alássák biztonságát és megindítják az államhatalom felbomlásának valószinüleg hosszú folyamatát* és természetszerüleg növelik a polgárság félelmét meglévő hatalmi eszközeihez való ragaszkodását. Ebbe a helyzetbe dobták bele a [illegible] alkalmazottak a szakszervezetek képpen való megalakulásuk és a [illegible] követelésének bo[illegible]. *A forradalom erői, amelyek hadsereget, templomot, iskolát kikezdtek, most az államnak és társadalomnak egyik fontos mozgató szervét kezdték ki. S ez a támadás nemcsak mint állampolgárokat, hanem közvetlen üzleti érdekeikben mint kereskedőket, gyárosokat, szokásaikban, kényelmükben mint embereket támadta meg."*

Kunfi Zsigmond szerint ide vezet a szociáldemokrácia: a forradalmi szellem, melv a *„társadalmi rend legfontosabb támaszát, a hadsereget, a templomot s az iskolát kikezdte."* Igy látta akkor a nagy, négyvenmilliós francia nemzetet Kunfi Zsigmond. Most nálunk meg a póstások, vasutasok, tisztviselők es mindennemü és rangu és nemü emberek beszervezése. Hadseregünk már nincs, iskoláink 5 esztendeje régi alapjait most bontogatják csákányaikkal a haza mentői, a templomajtóban már köpdösik a becsületes hivő, imádkozni menő embereket, kik senkinek sem ártanak, senkit sem bántanak.

Ugyan mit gondoltok, kedves [illegible] hova visszi ez az áradat [illegible] tizmilliós árva magyar nemzetet?

Krix.

HIREK.

— B. u. é. k. Röpködnek e sok millió példányban, papirra vetve e betük szerte a mi szép, szomoru országunkban? Hoz-e a kéménysepro, a postás kis füzetet mosolygós arccal? Soha nem jött volna jobban jókor a jókivánság, mint most, de féltünk mindentől: a mi a multra következett, meg a szeretet is elvonult ebben a rideg materialista világban és az emberek farkas szemmel nézik egymást. Pedig az az áldatlan esztendő azt hoz, s a munkra, amit akarunk. Nem amit én akarok, meg te, meg ő, külön-külön: hanem ha mindannyian együtt, jó és [illegible] hit össze akaratunkkal [illegible] nyien mi kevés magyarok. Fogjuk meg egymás kezét szorosan, az ököl be szorított kezeket is fogjuk le szeretettel és ne akarjuk másnak azt, a mit magunknak nem szeretnénk és gondolatban küldjük minden igaz, jó magyarnak egy forró, jó kivánságot: *B. u. é. k.* (*a. n.*)

— **Szentségimádás.** Ujév napján a székesegyházban szentségimádás lesz. Reggel 8 órakor szentségkitétel, a betétel pedig este 5 órakor lesz. D. e. 9 órakor ünnepélyes szentmise, utána szentbeszéd.

— **A pénzügyigazgató nyugalomba.** Rödiger Gyula pénzügyigazgatót hü és kiváló érdemei elismerése mellett nyugdijazták. Ügykörét Imre Lajos helyettes pénzügyigazgató tölti be.

— **Uj iskolaszéki tag.** A székesfehérvári közs. elemi iskolai tanitótestület e hó 30-án tartott ülésén a városi iskolaszékbe a tanitó testület képviseletében Tóth László el. iskolai tanitót küldte ki.

— **Trafik és ujságárusitó üzletek** hétköznapokon este 7 óráig vasárnap pedig déli 12 óráig árusithatnak dohánynemüt és ujságot.

— **A szellemi munkások** tanácsába városunk tanitótestülete Szirbek József igazgatót, Tóth László, Vinkóczy Károly és Zavaros István el. iskolai tanitókat választotta be képviselőnek.

— **A városi tisztviselők** és altisztek összejöttek kedden délelőtt 11 órakor a városház tanácstermében, ahol Simon Sándor tanácsos ismertette a szellemi munkások szövetségének célját, amely a politika mellőzésével a szellemi munkások anyagi és kulturális érdekeit akarja előmozditani. Felolvasták a Mátray Rudolf által szerkesztett memorandumot, amelyet a tisztviselők lelkesen megéljenezték. Azután egyhangulag elhatározták, hogy csoportonkint kiküldötteket választanak a szellemi munkások tanácsába. Gyülés előtt Lipcsey Lajos üdvözölte a polgármesterhelyettest az ujév alkalmával, a melyet dr. Kerekes meghatva köszönt meg.

— **Eljegyzések.** Hárs Károly eljegyezte Fehér Mariskát. (Minden külön értesités helyett.)

Pétermann Ferenc eljegyezte Molnár Mariskát. (Minden külön értesités helyett.)

— **Behajtják az átirási illetékeket.** A város anyagi ügyeinek rendelkezésére kiküldött bizottság bejelentette dr. Kerekes h. polgármesternek, hogy a városi ingatlan átirási dijak kivetése és behajtása a háboru folyama alatt elmaradt, mivel az állami illetékeket, — amelyek után a városi illetéke kiszabása történik, — a helybeli pénzügyigazgatóság az ezzel foglalkozó tisztviselő hadbavonulása folytán nem rótta ki. Ez pedig nagy összeg. A h. polgármester elrendelte, hogy a városi adószámvevőség 1918. december 31-től visszamenőleg haladéktalanul vesse ki és hajtsa be az illetékeket. 1919. január 1-től pedig a városi átirási dij nyomban kiszabandó, mihelyt a telekkönyvi végzést a városi adószámvevőséghez megküldik.

— **Székesfehérvár katonaváros.** Örömmel regisztráltuk azt a hirt, hogy a két fiat labb korosztályt haza bocsátják, s ez által csökken városunk katona állománya. Ugy értesülünk, hogy katonaságunk nem csökken, hanem a megszállott területek katonai kiüritése következtében még növekszik és a közeli hetekben 4 gyalog ezredet hoznak városunkba. A 10 es .. huszárokat elviszik, de helyettük uj huszárezredet kapunk és a méntelepet is kibővitik. Katonaságunk tehát lesz, csak élelmezés kérdésének megoldásán fő **a hatóság feje.**

— **A polgárőrség tagjaihoz!** Félreértések elkerülése végett értesitjük a polgárőröket, hogy pénteken az első szakasz tesz szolgálatot, nem pedig a lapokban tévesen megjelent hetedik szakasz.

— **A Déli vasut** nyugdijasaihoz és nyugbéreseihez! A mai létért való harcban mindenki hallatja hangját, kér, követel, kap is — csak a déli vasutiak hallgatnak és türik némán az uzsorát, a kiszipolyozást, a háboru összes szenvedéseit. Vasárnap, e lapban közlendő időben és helyen gyülekezzünk és cselekedjünk! *Sallai Izor.*

— **Az ügyvédi kamara** kedden d. e. 10 órakor tartotta rendes évi közgyülését, amelyen sok vidéki ügyvéd is megjelent. Elhatározták, hogy a tiszteletbeli cimeket bélyegzőkön, nyomtatványokon és táblán nem használják. A tisztujitáson a mult évi tisztikart választották meg.

— **A szőlőhegy csendes.** A város szőlőbirtokos lakói nehéz aggodalmak közt nézték az idei telek elé. A város közbiztonsága is meginogottnak látszott, hát mi lesz a szőlőhegyen, ezer és ezer ember vagyonkájának őrizetlen tanyáján. A hegyközségi választmány a nehéz kérdést ugy oldotta meg, hogy 20 megbizható embert fölfegyverzett, és azok most egész éjjel őrzik a hajlékokat. Éjjelenkint többször megvizsgálnak minden tanyát, hogy nincs-e kutya a közelben? Nem is történt eddig nagyobb baj, mint hogy Ujcz József vasuti kalauz ablakán bemászott valami gezengúz s elemelt 10—12 liter bort. Többről nem tudnak. Fenyegetések, nagyotmondások leginkább éretlen, suhancok részéről hallatszanak; a városiak is híresztelnek holmi royalista attentátumot, mintha a szőlőhegyi királypárt be akarna vonulni a városba valamelyik éjjel és ki akarná kiáltani az angol connaughti herceget öreghegyi királynak, azonban az öreghegyiek nem a királyra, hanem csak az áldomásra kiváncsiak meg hogy lesz-e a királyság mellé ludféráty is? A béke annyira megállapodott, hogy a sötét, sáros világ ellenére még éjjeli miséjük is volt a jó öreghegyieknek. Révész Amadé és Nagyessy Medárd főgimnáziumi tanárok meghozták azt a dicséretes áldozatot, hogy kifáradtak a szőlőhegyre és lelkeüditő orgonaszó mellett ünnepi misét mondtak a jó embereknek. Bizony a kápolna nagyon kicsiny lett a hivők nagy tömegéhez és a lelkek mélyét átható áhitat bizonyitotta, hogy a jó embereknek milyen drága kincs a hit, amely türni és remélni megtanit. Még is becsülik a két derék jó szerzetest s testőrséget ajánlottak fel számukra a sötét éjszakába.

— **A közalkalmazottak** beszerzési csoportja vármegyei alcsoportjának tagjai (vármegyei nyugdijasok is) 7 havi liszt szükségletüket a vármegyeházán kapják ki a következő sorrendben: A—K betüig január hó 2 án, L—P betüig január 3 án, R—Z betüig január 4-én, elmaradottak január 7-én, mindenkor délután 2 órától 4 óráig. A liszt csak azoknak fog kiadatni, kik az igényelt mennyiség árának befizetését a beszerzési csoport irodájában (Tüzoltólaktanya) beszerezhető főkönyvi lap kivonattal igazolják.

— **A Szabad Lyceum** vasárnap 1919. január 5-én a kath. Legényegyesület nagytermében, Távirda utca 6. szám, nagy kabaré előadást rendez kitünően összeválogatott műsorral. Jegyek előre válthatók Vaimár cégnél Nádor utca és az előadás napján d. u. 4 órától a Lyceum pénztáránál.

— **Értesités.** Értesitem a tanulókkal biró iparosmestereket, hogy az iparos tanonciskolában az előadásokat január hó 3-án megkezdjük. Az épitőipari tanulók már 3 án délelőtt látogassanak el a rajzórákra, a közismereti tanitás pedig valamennyire nézve este 5 órakor kezdjük meg. Az igazgató.

— **Szervezkedések.** Hétfőn a földmivesszövetség sikerült szervezkedő gyülést tartott Bakonysárkányban és Felsődabason. A gyülés szónokai dr Kommendovits Gyula, Paulovits Béla és Kő Mihály voltak. — Kedden Mórott a móri és környékbeli falvak földmiveseinek vezetői és képviselői tartottak értekezletet. Kimondották, hogy minden községben megalakitják a földmivesszövetséget. A nép felvilágositása érdekében minden községben nyilvános népgyülést tartanak. E célra szerveztek egy agitáló bizottságot. Állást foglaltak, hogy a választások alkalmával földmivespárti jelöltet fognak támogatni.

— **A kereskedők és iparosok** tanácsa megkérte a Délivasut igazgatóságát, hogy a délutáni vonatot ne 2 órakor, hanem 5 órakor inditsák a fővárosból városunkba s a móri vonat csatlakozását is ehhez rendezzék. Kivánatos volna, hogy a megkeresés sikerrel járna, hogy igy a felutazók valamit végezni is tudjanak.

— **Végzetes tévedés.** Szigeti József sárszentmihályi gazdálkodót egyik éjjel fölverte a szomszédja, hogy baj van, tolvajok ólálkodnak a tanyáján. Szigeti fölugrott, vasvillára kapott és utánuk eredt a fosztogatóknak. Többen voltak ugyan, az öreg 70 éves Magyar azonban félelmetlen bátorsággal nyargalt utánuk a sötét éjszakában. A tolvajok ugyan gyorsabbak voltak és szerencsésen elinaltak a vasvilla tapintata elől, azonban az öreg alaposan kifáradt. Érezte, hogy a nyeldeklőjéből minden nedvesség elfogyott. Mit csinál ilyenkor a magyar? Mérgelődik, azután pedig iszik egyet, ha nincs egyebe vizet, de ha van: bort a javából. Neki is fohászkodott és a ... szilt a nagy üveg közepéből. Csak mikor már lenyelte, akkor vette észre, hogy nagy hibát követett el. A kamrában okvetetlenkedő tolvajok felforgattak mindent és eltölték a helyéről a boros edényt is és egy másik edényt forditottak a helyére, amelyben marólug volt s az öreg magyar azzal a szokatlan itallal tisztelte végig a kiszáradt torkát. Egy hétig rettenetes kinok közt szenvedett, mig a halál meg nem váltotta kinjaitól.

— **Nyilvános elszámolás.** A Cabaré asztaltársaság özvegyei és árvái javára Szemes István 54 és Varga János 4 koronát adtak — melyért ez uton mond köszönetet az elnökség.

— **Elcsipett betörők.** A huszár laktanya patkoló műhelyébe és gyógyszer kamrájába már több izben garázdálkodtak betörők. A rendőrség az egyik tettest Joó Györgyöt elfogta, társát pedig a vonaton fülelték le. A rendőrség keresi a büntársakat.

— **Lopnak.** Eisler Adolfné; Rózsa utca 5. sz. alatti lakásából pár hét óta minden nap eltünt valami. Panaszára a rendőrség házkutatást tartott Mészáros Róza cselédnél és több ruhadarabot meg is talált. A leányt őrizet alatt tartják és keresik az orgazdát.

Ügyvédi irodámat 4½ évi harctéri szolgálat után Székesfehérvárott Rákóczi utca, Fejérmegyei Takarékpénztár épületében megnyitottam. *Dr. Lintner Sándor.*

— **Okleveles vasaló kovács** ajánlkozik községbe vagy uradalomba. A helyet azonnal elfoglalná. Cime a kiadóhivatalban.

— Karácsonyi **occásio!!** dupla széles selyem és papillon minden szinben és minőségben, métere 85 korona, mig a készlet tart VERMES Áruházában.

Köhögés ellen kitünően bevált háziszer; a Störk pasztilla. Egy doboz ára 2 korona **Szüts Róbert** gyógyszertárában.

— **Bojtorján hajszesz** nagyon bevált hajápoló, erősiti a haj gyökereit s szünteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — **Szüts Róbert** gyógyszertárában Károly király-tér.

LAPKIHORDÓKAT magas fizetéssel azonnal felvesz a Kiadóhivatal. Egy mindenes fiut vagy leányt is azonnal felvesz.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli:

A **Cow-boy.** Ez a filmujdonság Alwin Neussnak, a kiváló német szinművésznek alkalmat ad arra, hogy uj környezetben és kettős szerepben mutatkozzék be közönségének. Egy előkelő családból származó ifju viharos élete, amerikába való kivándorlása és kalandjai hevitik ennek a minden apró részleteiben érdekes filmnek a cselekményét. A film gyönyörü fotografiái külön is emlitést érdemelnek. Szerdán, ujév napján 3 előadás fél 5, fél 7 és fél 9-kor. Csütörtökön egy előadás este 6 órakor. Szendes helyárak.

Az Uránia igazgatója közli:

A névtelen asszony. Az Uránia szinház január 2-án Márkus Emilia főszereplésével egy nagyos műsorban a Névtelen asszonyt. — Jan 3. 4. 5-én pedig Lóth Ila főszereplésével a Csitri cimü filmujdonságokat mutatja be. Mindkét műsor magyar filmalkotás s egyik szebb mint a másik. Köznapokon 2 előadás fél 7 és fél 9 órakor, vasár és ünnepnap 4 előadás 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Társszerkesztő: ALAPI NÁNDOR.
Kiadó tulajdonos:
SZ.-FEHÉRVÁRI EGYHÁZMEGYE.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

ad. 13242/1918.

Hatósági hirdetmény.

Magyar Hadügyminisztérium 33790/28. k. 1918. számu rendelete alapján közhirré teszem, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák részére egyszeri ... engedélyeztetett.

A rendkivüli drágaság okozta nehéz megélhetési viszonyok folytán a magyar népköztársaság kormányának fenti rendeletéből tekintet nélkül arra, hogy nevezettek részesülnek-e ideiglenes évi segélyben az

egyszeri segélyre igényt tarthatnak:

1.) minden olyan rokkant, aki katonai ellátásban részesül.

2.) Felölvizsgálat utján szabadságolt, de katonai ellátást még nem élvező, vagy orvosi bizonyitvány alapján üdülési szabadságon levő hadisérültek.

3.) Hadiözvegyek.

4.) Hadiárvák közül azok a férfiak kik életüknek 16 évét, és azok a leányárvák kik életüknek a 14 évét még nem töltötték be.

A rokkantak 150 korona, az eltartott családtagok pedig 50 korona segélyben részesülnek.

Hadiözvegyek 150 korona, az eltartott hadiárvák pedig a fenti korlátozásnál 50 korona segélyben részesülnek.

Szülötlen hadiárvák fejenként 100 korona segélyben részesülnek.

Kifizetéssel Kiss Géza th. főszámvevőt biztam meg.

A rokkantak segélyének fizetése f. hó. 31-án az özvegyek és árvák pedig 2-án és 3-án délelőtt lesz a városi segélypénztárban (Obermayer-ház) Első nap a A—K betüig. Második nap L—Z betüig.

A rokkantak özvegyek és árvák segélyfizetéshez igazoló irataikat (fizetési meghagyás, szabadságolási igazolvány nyugdijkönyv, évsegélyfizetési könyvecske, özvegyi nyugdij megállapitásáról szol értesités, férj elhalálozásáról szóló hivatalos értesités) feltétlenül vigyék magukkal, miután a fizetés csak ezek felmutatása ellenében történik.

Segélyre való jelentkezések határidejét a hadügyminiszter ur engedélye alapján 1919. januar hó 4-ig állapitom meg, mely időn tul ezen egyszeri segély kifizétése már nem eszközölhető.

Szfehérvár. 1918 dec. 27.

Dr. Kerekes Lajos
hely. polgármester.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesteretől.

13884/1918 szám.

Az országos propaganda bizottság hozzám intézett táviratát tudomásulvétel végett közhirré teszem.

Szfehérvár. 1918 dec. 30.

Dr. Kerekes Lajos s. k.
polgármester h.

Képviselő testületet felkérjük azonnal odalatni, hogy a nép e mezőgazdasági munkát elvégezze, az országot inség fenyegeti, nagy veszély miatt minden ember lelkiismereti kötelessége munkához fogni az ország helyzetén javitani minden segitő kezet, még gyermekeket asszonyokat is igénybekell venni, kihirdetendő hogy a földkérdés jövő évi rendezésénél csak most is dolgozók jutnak földhöz felelősség mellett azonnal intézkedni népet kioktatni rendet fenntartani nehézségeket jelenteni értesitést kér.

Országos propaganda bizottság.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesteretől.

13307/1918. szám.

Felhivás.

A működésükben akadályozott községi, vármegyei, és városi alkalmazottak kormánybiztosának 1 1918 számu rendelete alapján felhivom a város területén tartózkodó azon községi, vármegyei tisztviselőket és alkalmazottakat, kik a beállott forradalmi állapotokat, vagy az ellenséges megszálás folytán székhelyüket elhagyni kényszerültek, hogy sürgős összeirásuk végett a városházán (Zichy ház. I. em. 28 sz. ajtó) haladéktalanul jelentkezzenek.

Szfehérvár. 1918. dec. 27.

Dr. Kerekes Lajos
polgármester h.

Fejérvármegye alispánjától.

Szám: 17435/1918.

TÁRGY: *Mezőgazdasági munkák végzéséhez fejmunkások és munkás osztagok alkalmazása.*

Felhivás.

Fejérvármegye területén végzendő mezőgazdasági munkához fejmunkások kerestetnek. Napi bér 15 korona és teljes ellátás. Munkára vállalkozók jelentkezzenek a haditermény fejérmegyei kirendeltségénél Budapest, Nálvány utca 15.

Ugyanesak mezőgazdasági munkák végzésére a haditermény fejérmegyei kirendeltségénél munkás osztagok állanak rendelkezésre. Azon munkaadók kiknek munkásosztagokra szükségük van a munka jellege és a megmunkálandó terület nagyságának megjelölése mellett répa vagy kukorica, burgonya szélés 1 hold terület ellátásra forduljanak a haditermény fejérmegyei kirendeltségében.

Szfehérvár, 1918. dec. 27.

Szücs Jenő
alispán.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A tulajdonosok megbizásából közhirre teszem, hogy a székesfehérvári 3139. sz. tkvi betétben A I. 1—2 sor, 2822. 2823. hrszám alatt felvett **Csutora-utca 15. szám alatti Málics-féle lakóházat 1919. évi január hó 5-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor** irodámban (Nádor-utca Koronaliház) tartandó árverésen a legtöbbet igérőnek eladom.

Az árverési feltételekre nézve irodámban bővebb felvilágositás nyerhető.

Székesfehérvár, 1918. dec. hó 30-án.

Dr. Moinár János,
ügyvéd.

Mélyen tisztelt vevőinknek és ismerőseinknek

Boldog Ujevet

kivánunk.

Jebauer Testvérek.

Kartársaimnak, ugy a nagyérdemü rendelőimnek a

legboldogabb ujevet

kivánom.

Kéri József, lakatos m.

Vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek

Boldog Ujevet

kivánok.

Lederer, a Magyar Király kávéház főpincére.

Vendégeimnek, ismerőseinek és jó barátainak

Boldog Ujevet

kivánok

Paksa Kálmán [illegible] kávéház főpincére.

Vendégeinek, ismerőseinek és jó barátainak

Boldog Ujevet

kivánok

Wimmer Lajos, a Nádor kávéház főpincére.

Vendégeimnek, ismerőseimnek és jó barátaimnak

Boldog Ujevet

kivánok

Hillinger Mihsa, a Magyar Király szálloda bérlője.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetésekért 10 szólg. 3 korona, azonfelül minden szóért 20 fillér fizetendő.

Tisztelt vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek Boldog Ujesztendőt kivánok. Juhász Jenő fodrász.

Pergetett és lepésmez kicsinyben kapható. Politzer-malmi melhaszet, Palya-utca 28.

Nagyobb mennyiségü tragya eladó. Szikvizgyárban, Palotai u. 2.

3 hold föld kukorica alá kiadó. Tudakozódni Alsókirályson 9.

Két darab 2 éves borju eladó. Sörpice utca 16.

Szarcsa-utca 12. szamu ház szabadkézből eladó. Tudakozódni ugyanott.

Egy szép politoros fiókos gyermekágy s egy szabadalmazott iskolapad eladó. Lakatos-utca 16.

Egy boltileany és egy fiu tanulonak felvétetik. Kovacs Antal Városházter.

43 eves gépesz, az összes vezérmü vizsgával, villanyszerelési, villanymoter, akumulátor, villanytelep-, téglagyár-, Dizl, benzin-, nyersolajmotor-kezelésben nagy gyakorlattal bir. Vas, kovács és esztergályos munkákban, lóvasalásban járatos — megfelelő állást keres. Cime a kiadóhivatalban.

Jó fizetéssel szakácsné azonnali belépésre felvétetik. Deák Ferenc-utca 11. fűszerüzlet.

Pergetett méz kicsinyben kapható Várkörut 41. sz. alatt.

Családi házat keresek megvételre. Lehetőleg a Budai uton vagy legalább is azokban az utcákban, amelyek a Budai utra vezetnek. Csakis kettel biró házakra reflektálok. Zárt ajánlatokat kérem „Vevő" cim alatt poste-restante küldeni.

Teljessen hibanélküli 2 éves csikó eladó. Temetősor 21.

Német tanárnő magyar nyelvismerettel társalgási és nyelvtan oktatást ad felnőttek és középiskolai tanulók részére. Margareth Fernando Jaeger Vásárter 5. udvaron balra a folyosón.

Erzsébetligetsori 34. szamu ház szabad kezből eladó.

Dreher sörtelepen két kocsis felvétetik.

Hasas üszők eladók. Zámoly-utca 74. szám alatt.

Márk órás, ékszerész helyben, Vásár tér 9. Javit órákat 48 órán belül legpontosabban, legolcsóbb árban. Orak és ékszerek legolcsóbb forrása.

Harom jegyszedőné felvétetik az Apolló szinházban.

Kifutofiuk felvétetnek Knazovitzky divatáruházában.

Kisasszonyt keresek gyógyszertáramba. Szüts Róbert, Városházter.

Apolló-szinház.

Szerdán és csütörtökön, 1919. januar hó 1 és 2-án:

A COW-BOY.

Egy kivándorló kalandos regénye 5 felv.

Főszerepben Alwin Neuss.

Kiegészitő műsor.

Előadások ujév napján fél 5, fél 7, és fél 9 órakor. Csütörtökön 6 órakor. Rendes helyárak.

TÜZKŐ, ÖNGYUJTÓ,

VILLANY elem

ruhafesték és cipőkrém

a legolcsóbb napi árban kapható:

Gláser Armin

női divat és rövidáru üzletében Székesfehérvár, Kossuth utca.

Uránia-szinház

Csütörtök, január 2-án: BISSON világhirü drámája !!

A névtelen asszony. !!

Márkusz Emilia a főszerepben

Kiegészitő műsor.

Egy előadás: este 6 órakor.

Rendes helyárak.

Nyomta Egyházmagyar Könyvnyomda Székesfehérvár